11 Μαΐου 2026

Ο Νεομάρτυς άγιος Αργύριος ο Επανωμίτης

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες / Συναξαριακές Μορφές

«Αργύριον πιστοί, ευφημήσωμεν ύμνοις, και πόθω την αυτού, εορτάσωμεν μνήμην».

Agios Neomartys Argyros o raptis o Epanomitis 65
Image not found or type unknown

Ο νέος αυτός αθλητής του Χριστού, Αργύριος ή Αργυ-ρός, καταγόταν από την Επανομή. Σύμφωνα με μαρτυρίες γεροντοτέρων, οι γονείς του ήταν ο Αστέριος και η Βασιλική το γένος Ντουγιούδη[1]. Όπως διηγήθηκαν πολλοί Θεσσαλονικείς, οι οποίοι τον γνώρισαν από κοντά, γιατί εκεί ζούσε, ως υπηρέτης σε κάποιον ράφτη, ήταν ένας νέος πολύ χαριτωμέ-νος, πολύ ευλαβής, σεμνός στους τρόπους και στολισμένος με ηθικά χαρίσματα. Στην ηλικία περίπου δέκα οκτώ ετών.

Agios Neomartys Argyros anahoron apo tin Epanomi, Toihografia Naou Agiou Argyriou
Image not found or type unknown

Κατά τις ημέρες εκείνες κάποιος χριστιανός από το Σοχό, βρισκόταν κλεισμένος στη φυλακή του πασά της Θεσσαλονί-κης για κάποιο έγκλημα που είχε κάνει. Μη έχοντας να πλη-ρώσει τα χρήματα που του ζήτησε ο πασάς, τον απειλούσε ότι θα τον κρεμάσει.

Μπροστά στην απειλή του θανάτου ο άφρων εκείνος δείλια-σε και προκειμένου να αποφύγει το θάνατο εξέφρασε την επι-θυμία να τουρκέψει. Το γεγονός αυτό χαροποίησε τους Αγα-ρηνούς, οι οποίοι αμέσως τον έβγαλαν από τη φυλακή. Μετά, λοιπόν, την άρνηση της αγιωτάτης πίστης μας και την ομο-λογία της αντίχριστης πλάνης των Αγαρηνών τον πήγαν σ’ ένα καφενείο, στην τοποθεσία Ταχτάκαλα, για να τον συμ-βουλέψουν!

Agios Neomartys Argyros o raptis o Epanomitis 15

Image not found or type unknown

Παρακολουθώντας τα γενόμενα, ο νεαρός Επανομίτης Αργύριος, θερμάνθηκε η ψυχή και η καρδιά του από θειο ζήλο, γέμισε από ενθουσιασμό και αφού έδιωξε κάθε φόβο από μέσα του, περιφρονώντας ακόμα και τη ζωή του, όρμησε με μεγά-λη γενναιότητα και θαυμαστή ανδρεία μέσα στο καφενείο, όπου βρισκόταν εκείνος ο ελεεινός αρνησίχριστος, τριγυρισμένος από πλήθος αγρίων και μοχθηρών γενιτσάρων, και αφού στάθηκε μπροστά στον αρνητή τού λέγει, με πολλή παρρησία, μπροστά σ' όλους, χωρίς να φοβηθεί κανέναν: «Αδελφέ, έκαμες μεγάλο κακό με το να αρνηθείς τον Χριστό και Σωτήρα μας. Μπορεί να αποφύγεις αυτόν τον πρόσκαιρο θά-νατο, αλλά να ξέρεις ότι θα παραδώσεις την ψυχή σου στην κόλαση, η οποία είναι θάνατος αιώνιος και ατέλει-ωτος. Σύνελθε και μετανόησε, ωμολόγησε και πάλι τον Χριστό. Ας σε θανατώσουν. Αξίζει να προσφέρουμε το αίμα μας για τον Χριστό, να πεθάνουμε για την αγάπη Του, γιατί κι' Εκείνος θυσιάστηκε για τη δική μας αγά-πη».

Agios Neomartys Argyros o raptis o Epanomitis 29

Image not found or type unknown

Αυτά μόνον τα ιερά και χριστιανικά λόγια πρόφθασε να πει, ο μακάριος Αργυρός. Κατόπιν ακολούθησε εκείνο που ο καθέ-νας μπορεί να φανταστεί. Αμέσως όρμησε εναντίον του αγίου όλο εκείνο το πλήθος των φοβερών γενιτσάρων δέρνοντάς τον άγρια, με αλαλαγμούς και βαρβαρικές ιαχές. Σίγουρα θα τον είχαν θανατώσει τον Άγιο αν δεν περνούσε ο λογισμός από το νου τους, ότι, ίσως μπορέσουν να τον αλλαξοπιστήσουν. Η σκέψη αυτή τους έκανε να συγκρατήσουν τα χέρια τους στα-ματώντας συγχρόνως και το μαρτύριο. Αλλά με γυμνά τα μαχαίρια, με σηκωμένα τα χέρια και έξαλλοι από φανατισμό απευθύνονται στον νεαρό Αργύριο: «Πες μας ότι τουρκεύεις, διαφορετικά αυτή τη στιγμή σε θανατώνουμε».

Agios Neomartys Argyros o raptis o Epanomitis 45

Image not found or type unknown

Σαν βροντή έπεσε η αδύναμη φωνή του μάρτυρα: «Είμαι χριστιανός και δεν αρνιέμαι την πίστη μου, οτιδήποτε και αν μου κάνετε. Δόξα και τιμή μου ο Σταυρός του Χρι-στού. Επιθυμία μου να πεθάνω για την πίστη και την α-γάπη του Χριστού».

Οι Αγαρηνοί με πολλή μανία και αγριότητα οδήγησαν τον Αργυρό στον Κατή καταγγέλλοντάς τον για την πράξη του αυτή. Τον έδειραν αλύπητα, προσπαθώντας με κάθε τρόπο να τον πιέσουν, ώστε να αρνηθεί την πίστη του και να ομολογή-σει τη δική τους θρησκεία. Βλέποντας όμως ότι άδικα πασχί-ζουν, γιατί ο Άγιος έμεινε σταθερός και ακλόνητος, σταμά-τησαν τα βασανιστήρια και άρχισαν με κολακείες να υπόσχο-νται δώρα και αξιώματα, ελπίζοντας πως έτσι θα μπορέσουν να τον εξαπατήσουν, ώστε να αλλάξει γνώμη. Επειδή όμως ούτε με αυτόν τον τρόπο κατάφεραν να πετύχουν τον σκοπό τους, τον έρριξαν στη φυλακή, καταπληγωμένο, προκειμένου να τον ανακρίνουν για δεύτερη φορά.

Agios Neomartys Argyros o raptis o Epanomitis 88

Image not found or type unknown

Ύστερα από δύο ημέρες τον έβγαλαν από τη φυλακή. Βλέποντας ότι και πάλι παραμένει σταθερός και ακλόνητος στην πίστη του, ζήτησαν από τον Κατή να εκδώσει απόφαση για να κρεμάσουν τον μάρτυρα.

Ο Κατής όμως δυσκολευόταν να εκδώσει τέτοια απόφαση, γιατί έβλεπε ότι το «έγκλημά του» δεν ήταν για θάνατο, ανα-γνωρίζοντας ότι ο καθένας πρέπει να είναι ζηλωτής και υπέρμαχος της πίστης του, όπως ακριβώς και ο Αργύριος. Συγ-χρόνως παρακίνησε και τους ομοθρήσκους του να μιμηθούν το παράδειγμα του νεαρού Αργυρού και αν θέλουν ας προσπαθή-σουν να τον μεταπείσουν.

Αυτά είπε ο κριτής. Εκείνοι όμως ταράχθηκαν και εξα-γριώθηκαν εναντίον του σαν θηρία, λέγοντας: «Τί είναι αυτά που λες; Είναι δυνατόν να δικαιώνεις τον εχθρό της πίστης μας; Πώς ανέχεσαι κάποιον να βρίζει και να βλασφημεί την πίστη μας και εσύ να τον επαινείς; Δεν τον κρίνεις, λοιπόν, άξιο θανάτου;».

Αφού άκουσε όλα αυτά, σκέφθηκε για λίγο, ίσως και να φοβήθηκε τους μανιώδεις

Αγαρηνούς, και έπειτα είπε: «Ε-πειδή βλασφήμησε την πίστη μας είναι ένοχος θανάτου και δί-νω την άδεια να κρεμαστεί».

Χωρίς καθυστέρηση οι αιμοβόροι γενίτσαροι παρέλαβαν τον Άγιο και τον κρέμασαν στον τόπο που λέγεται Καμπάνι.

Apaghonismos Agiou Neomartyros Argyriou, Naos Koimiseos Theotokou Epanomi The

Image not found or type unknown

Έτσι ο καλλίνικος του Χριστού αθλητής Αργύριος έλαβε το ακήρατο στεφάνι του μαρτυρίου στις 11 Μαΐου 1806, ημέρα Παρασκευή και σε ηλικία περίπου 18 ετών.

Τώρα συναγάλλεται μαζί με τους άλλους μάρτυρες του Χριστού, επειδή επικύρωσε την εντολή της αγάπης προς τον Θεό και τον πλησίον με τη μαρτυρική του θυσία.

Dougioudi Pigadi i Xenadiko Pigadi

Image not found or type unknown

Πολλοί από τους παρευρισκομένους, όπως λέγεται, παρα-τήρησαν ότι στο νεκρό σώμα του ευλογημένου Αργυρού δεν υπήρχε κανένα σημάδι απαγχονισμού, και ακόμα ότι φαινόταν σαν ζωντανός που κοιμάται.

Επίσης ανεξήγητο παραμένει και το πως επέτρεψαν αμέσως την άλλη ημέρα να τον ξεκρεμάσουν, ενώ σύμφωνα με τη συνήθεια που επικρατούσε έπρεπε να παραμείνει κρεμασμένος επί τρεις ημέρες.

Image not found or type unknown

Σημειώσεις:

1. Το γένος του αγίου καθώς και τα ονόματα των γονέων του ανα-γράφονται στην ακολουθία του που εκδόθηκε το 1933. Ενώ στη νεό-τερη, που συντάχθηκε από τον μοναχό Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη, θεωρούνται ως άγνωστα καθώς και η γενεά του.

Πηγή: Πρωτοπρεσβυτέρου Αθανασίου Δ. Κατζιγκά, Ο Νεομάρτυς Άγιος Αργύριος ο Επανωμίτης, Έκδοση Προσκυνηματικού Ναού Αγίου Αργυρίου, Επανωμή 1999.